

гіперхромію (2,32–29,4 пг) та у 45,5 % мікроцитоз (39,4–41,8 мкм³), що вказує на розвиток гіпоксії, дефіцит еритропоетичних показників кобальту, купруму та вітаміну В₁₂.

Після вижеребки стан еритроцитопоезу відновлюється. Кількість еритроцитів знижується до 7,2±0,84 Т/л (кобил із поліцитемією ми не виявили). Втім, уміст гемоглобіну істотно не відрізнявся від показників перед вижеребкою, що, очевидно, вказує на достатній запас феруму в депо та адекватну продукцію молекули гемоглобіну в кістковому мозку. Індeksi «червоної» крові – *MCH* та *MCV* підвищилися до 25,3±1,94 пг і 57,9±2,96 мкм³ відповідно, що вказує на регенеративну відповідь клітин кісткового мозку та викид в кров «молодих» еритроцитів.

Таким чиним, в останні місяці жеребності в кобил української верхової породи відбувається інтенсифікація еритроцитопоезу, на що вказують поліцитемія та плейохромія. Стабілізація їх спостерігається впродовж першого місяця після вижеребки.

УДК 619:616.34.-002:616.-071:636.2-053

ДАВИДКІНА А.С., студентка 5 курсу
Науковий керівник – **ГОЛОВАХА В.І.**, д-р вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЕТІОЛОГІЯ, СИМПТОМИ, ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ КОРІВ ЗА ДИСТОНІЇ ПЕРЕДШЛУНКІВ У ДПСГП «МИКОЛАЇВСЬКЕ» МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У господарстві серед незаразних захворювань великої рогатої худоби, особливо корів, чільне місце відводиться хворобам передшлунків. Найбільш поширеними серед них є гіпотонія, атонія передшлунків і ацидоз рубця. Здебільшого причинами гіпотонії і атонії в господарстві є поїдання недоброякісних кормів (гнилих, кислих, уражених мікобіотою, кормів з домішками піску, землі тощо); раптова заміна соковитого корму на грубий, що здебільшого буває при переведенні тварин з пасовищного на стійлове утримання; велика кількість в раціоні грубих кормів поганої якості (сіно пізнього укосу, солома); водне голодування, відсутність моціону. Згідно даних статистики, у 2012–2013 рр. в господарстві на гіпотонію і атонію хворіло 31 і 28 % корів. Клінічно захворювання проявлялося пригніченням загального стану, зниженням продуктивності, гіпорексією, алотріофагією, нечастою, короткою жуйкою (15–21 хв). Вмістиме рубця щільної консистенції. Кількість скорочень 3–6 за 5 хв., вони послаблені, неоднакові. За атонії передшлунків скорочення рубця відсутні. За гіпотонії рубця при аускультатії книжки слабкі, постійні «потріскуючі» шуми, а за атонії їх розрізнити важко (вони дуже слабкі і прослуховувалися через 30–90 с).

Хворим коровам застосовували внутрішньо (по 1000 мл) суміш за Смірновим (двічі), підшкірно – аміридину гідрохлорид (1 мл на 100 кг маси тіла),

повторно через 24 год та масаж рубця 20 хв двічі на добу. Після застосування лікувальної схеми корови одужували на 3–4-й дні. У дуже тяжких випадках суміш за Смірновим і аміридину гідрохлорид застосовували ще впродовж 2 діб.

Ще одним захворюванням, яке поширене в господарстві є ацидоз рубця. Причини захворювання: згодовування великої кількості ячмінної дерті, кукурудзи у стадії молочно-воскової стиглості та сорго. Ацидозом рубця в господарстві у 2012 та 2013 роках захворіло 28 і 31 корова відповідно.

Слід зазначити, що здебільшого у тварин проявлявся гострий ацидоз. Перші ознаки у корів проявлялися через 10–18 год після поїдання корму. У тварин спостерігали кислий запах із рота, анорексію, атонію рубця, задишку, тахікардію, скрегіт зубами, спрагу, посилення діурезу. Хворим тваринам внутрішньовенно застосовували 4 %-вий розчин натрію гідрокарбонату в дозі 2 мл на 1 кг маси тіла. Коровам проводили промивання рубця (вдавалося це не завжди). Внутрішньо задавали натрію гідрокарбонат в дозі 0,2 г на 1 кг маси тіла 5 разів на добу. Крім того, тваринам застосовували регідратаційну терапію, кордіамін, тривіт, тетравіт.

Якщо тваринам лікувальна допомога надавалася в перші 6–8 год після згодовування кормів, то вони одужували впродовж 3–5-ти діб.

Таким чином, найбільш поширеними захворюваннями передшлунків у корів господарства є гіпотонія, атонія передшлунків і ацидоз рубця. Своєчасне надання лікувальної допомоги (згідно наших схем) сприяло одужанню тварин. Лікування ацидозу рубця через 12 годин після отруєння не було ефективним і тварин вибраковували.

УДК 619:616-084:636.2

КРАСОВСЬКИЙ В.М., магістрант

Науковий керівник – **ЛЕВЧЕНКО В.І.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

РЕЗУЛЬТАТИ ДИСПАНСЕРИЗАЦІЇ КОРІВ У ТОВ «НИВА-2008» ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

У господарстві утримують корів голштинської породи масою тіла 600–650 кг та продуктивністю 7000–7500 кг молока за лактацію. Проведений аналіз годівлі та загальний клінічний аналіз крові. Годівля корів у період сухостою диференційована: виділений ранній і пізній періоди, або перша і друга фази сухостою.

У структурі раціону корів раннього сухостою за обмінною енергією (мДж) частка грубих кормів складає 15,6 % (18 мДж), силосу і сінажу – 53,0, концентрованих – 31,4 %, пізнього, відповідно, 19,5; 44,6 і 36,5 %. В раціонах незначний дефіцит енергії (забезпеченість 88,8 і 91,1 %), сирого (88,9 і 90,8 %) і в першу фазу – перетравного протеїну (88,0 % від потреби). Концентрація їх в 1 кг сухої речовини у період раннього сухостою складає 12,9 і 8,9 % за потреби 12,5–13,0 і 9,0–9,5 % відповідно, у другу фазу сухостою низька концентрація сирого протеїну (13,3 за потреби 14,0–15,0 %).